

به نام خدا

In the name of G-d

فرهنگ لغات

یهودیان تهران

(سرچالی)

سخن سردبیر

گویش‌های یهودیان در سراسر ایران پیوند تنگاتنگی با زبان پهلوی داشته، و طی بیش از دوهزار و پانصد سال اقامت در سرزمین پهناور ایران به سبب مهاجرت‌ها، تحت تاثیر عواملی چون جغرافیا، تاریخ و ارتباط با آداب و رسوم دیگر طبقات اجتماعی قرار گرفته است. موضوع این مبحث زبان شکسته یا زبان لاتورایی (لوترائی) می‌باشد، زبان یا گویشی است که اکثر یهودیان با آن آشنا بودند و یقیناً زبان دوم آنان به‌شمار می‌رفته و یهودیان با ورود به هر منطقه برای گفتگو با دیگر یهودیان از آن بهره می‌جستند.

مسلمان یهودیان هر یک از شهرستان‌ها این گویش را که در آن لغات آرامی و عبری هم یافت می‌شود به صورت مقطعی با لهجه خودشان ادا می‌کردند مثلاً می‌توان گفت صرف افعال در جیدی اصفهانی، راجی همدان و گویش کلیمیان کاشان و یزد چندان تفاوتی با هم ندارند تنها در زیر و زبر است که تفاوت‌هایی با هم دارند. اما درباره گویش فارسی یا تهرانی با وجود آنکه در گروه گویش‌های راجی یا گویش‌های مرکزی یا گویش مادی یا مادها است، به سبب تاریخچه متفاوت سکونت یهودیان در این شهر وضع به کلی متفاوت است. به نظر می‌رسد، در بین گویش‌های یهودیان ایران گویش یهودیان تهران در مقایسه با دیگر گویش‌ها جوان‌تر و دارای قدمت کمتری است. در واقع شهر تهران و پایتختی‌اش و حضور کلیمیان از دوره قاجاریه شکل گرفت. از سوی دیگر شهر ری که یکی از مهم‌ترین شهرهای منطقه ماد بوده از سکونت‌گاه‌های باستانی یهودیان در ایران بوده است و می‌توان تاریخچه حضور یهودیان در تهران را از این شهر پی‌گرفت. اما چنان‌که می‌دانیم تا قبل از دوره قاجار می‌توان گفت که تهران سکنه یهودی نداشته ساکنان یهودی تهران همچون دیگر سکنه‌اش با اهمیت یافتن این شهر ابتدا از شهر گیلپارد (دماوند) سپس از دیگر شهرستان‌ها به آن مهاجرت کردند و در محله عودلاجان ساکن شدند، به همین سبب زبان معیاری که این یهودیان با هم صحبت می‌کردند همان فارسی امروزی بود که با لهجه‌ای خاص کلیمیان دماوندی ادا می‌شد (که بعدها به

گوش سرچالی معرف شد) و هر خانواده‌ای بنا بر خاستگاه اولیه خود اصطلاحات یا واژگانی به کار می‌برند که در خانواده‌های دیگر کمتر مرسوم بود. از چشمگیرترین ویژگی‌های گوش سرچالی (محل‌های) یا تهرونی کلیمیان، استفاده واژه «ک» یا «اک» در انتهای بیشتر واژگان می‌باشد و نیز مثل‌ها و استعاراتی است که غالباً ته‌مایه طنز دارند.

جمع آوری واژه‌های این مجموعه بر پایه یادداشت‌های موجود، مصاحبه‌ها و استخراج اصطلاحات انجام گرفته ضمن آنکه برای پیشبرد آن خانم الهام آبائی با گوش‌وران تهرانی آقای هارون یشایایی و سارا بنایان مصاحبه کرده و واژگان را ثبت و ضبط کرده است. همچنین برای کامل کردن این فرهنگ لغات از دایره واژگان دوستان دیگر خانم مینو کوتال، داریوش ستاره و فرزین لاهیجانی بهره بردیم. این مجموعه به جز واژگان جدولی از غذاهای سنتی یهودیان تهران و اصطلاحات دینی را نیز در اختیار مخاطب قرار می‌دهد که مغتنم است.

مرکز پژوهش و مطالعات ایرانیان یهودی در جهت فعالیت‌های فرهنگی خود ابتدا از طریق صداپرداری، اقدام به جمع‌آوری و ضبط گوش‌های رایج و متفاوت بین یهودیان شهرهای ایران، کرده است، تا با این روش گوش‌هایی که به مرور منسوخ می‌شوند را ثبت کند. حال در تلاشیم با همیاری علاقمندان و اندیشمندان گوش‌های به‌جا مانده یهودیان ایران را در قالب یک فرهنگ لغات جمع آوری کنیم و نخست به صورت دیجیتالی در وبسایت 7dorim به دوستان اندیشمند ارائه نماییم و در فرصتی مناسب در یک مجموعه تحت عنوان «فرهنگ لغات یهودیان ایران» منتشر نمایم.

در اینجا وظیفه خود می‌دانم از سرکار خانم لئادانیالی برای مدیریت در تنظیم و ویرایش و مردخای امین شموئلیان برای کارهای فنی و صفحه آرای این مجموعه که همکاری بی‌دریغشان را نثار نمودند سپاس دارم.

یوسف ستاره شناس

بنیانگذار وبسایت 7dorim

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ou	Water	أُو	آب
Abdar, Abla'mbu	Juicy	آب دار، آب لمبو	آب دار
Chorm	Hot water	چورم	آب داغ
Abesa'n	Pregnant	آبسن	آبستن، حامله
Pala'sht	Strainer	پالشت	آبکش
Aba'ki, Shol	Watery	آبکی، شُل	آبکی
Abgusht, Abgush	Meat broth	آبگوشت، آبگوشت	آبگوشت
A'lo	Fire, Flame	آلو	آتش، شعله
Musha'k midovune	rabble-rouser	موشک می دوونه	آتش بیار معرکه
Serefa	Set fire	سرفا	آتش زدن
Ajdan, Ajan	Police	آژدان، آجان	آجودان
Del gonde	Laid back (person)	دل گنده	آدم آهسته کار
Gha'ra'sulan	Troublemaker	قَرَسولان	آدم اذیت کن

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Mora'ba goh, Felane bi da'ste Haji kun sulakh, Heyfe nun, Pesa're Otolkhan righ, Pesa're Otokhan keke beriz	Good-for- nothing, Idler (person)	مربا گُہ، فلان بی دستہ، حاجی کون سولاخ، حیفِ نون، پسر اُتول خان ریق، پسر اُتور خان کہ کہ بریز	آدم بی خود، بہ درد نخور، آدم بی خاصیت
Na'nge na'val, Na'ngie	Slouchy person	ننگِ نوال، ننگیہ	آدم بی عرضه و کسی کہ کارہای بد می کند
Shepesha'ke lahaf kohne, Amari kun pa'hn, Shash koloft, Bikhod	Lazy	شپشک لحاف کہنہ، آماری کون پهن، آقا جان شاش کلفت، بی خود	آدم تنبل و تکان نخور
Poshte ebrahime kha'ra'kchi	porter	پشت ابراہیم خرکچی	آدم حمال و باربر
Penas, molla pinas	Humiliated and dirty person	پناس، ملا پیناس	آدم خوار و ذلیل و کثیف
Sa'd ta shiva'n ro vas'sh ye ja bekhuni	Ugly and miserable person	صد تا شیون رو واسش یہ جا بخونی	آدم زشت و بدبخت
Morday to gur	Very ugly person	مردای تو گور	آدم زشت و غیر قابل رویت
Da'da' sia	Brunette	دَدَ سیا	آدم سبزہ
La'ha'k	Indolent person	لَحَک	آدم شُل و وارفتہ
Gholombe kuft	Good-for- nothing person	قلمبہ کوفت	آدم مزخرف
Sa'rbaze silakhori	Parasitic person	سرباز سیلاخوری	آدم مفت خور

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ya'vashi, Ya'vash	Quiet	یواشی، یواش	آرام، آهسته
Niama't Gerefta'n,	To relax	نیامت گرفتن، بی خیالی	آرامش یافتن
Ba'za'k ka'rda'n	Make up	بَزک کردن	آرایش
A'ghide, Del bekhah	Desire	عقیده، دل بخواه	آرمان
Za'nane, Ma'shate	Hair plucker/ Hair dresser	زانہ، مَشاطہ	آرایشگر زن
Sa'lmuni	Barber	سَلْمونی	آرایشگر مرد
Ta'khte beshura'n	To wish someone die	تخته بِشورَن	آرزوی مردن کسی را کردن، نفرین
Az ghahre jezuni oftadan	Stop hurting others	از قهره جزونی افتادن	از آزار و اذیت دست کشیدن
Na'ghama, Neghama	Harassment, Torment	نِقاما	آزار و عذاب، اذیت کردن، زجر، شکنجه
Raha't, Asun	Easy	راحت، آسون	آسان
Asa'r	Lining	آسَر	آستر
Asin	Sleeve	آسین	آستین
Shama'yim, Asemun	Sky	شامعیم، آسمون	آسمان
Asyab khunegi	Windmill	آسیاب خونگی	آسیاب دستی
Ma'tba'kh, Ma'dba'kh	Kitchen	مطبخ، مطبخت، مدبخت، مدبخ	آشپزخانه
Zert o zebil	Rubbish	زرت و زبیل	آشغال
Delshura'k, Pa'rishun	Agitated	دلشورک، پریشون	آشفته

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ba'gha'l, Va'redel	Embrace	بَعْل، وَرِدِل	آغوش
Ba'la, Bela	Calamity	بَلَا، بِلَا	آفت
Khorshid, Aftab, Oftov	Sun	خورشید، آفتاب، اُفتُو	آفتاب
Oftov ga'rdun	Sunflower	اُفتوگردون	آفتاب گردان
Lulha'ng	Ewer washer	لول هَنگ	آفتابه
Ta'khte munde	Genital organ	تخته مونده	آلت تناسلی
Alu fa'sha'ndi	Plum	آلو فَشَنَدی	آلو
Alu shirin	Green plum/ Sour plum	آلو شیرین	آلوچه
Alu pokhta'ni	Yellow plum	آلو پختنی	آلو زرد
Va'ra'm, Vera'm	Inflammation	وَرَم، وِرَم	آماس
Uma'd	Came	اومد	آمد
Mela'med, Moa'lem	Teacher	مِلْمِد، معلم	آموزگار
Da'rha'm	Mixed	درهم	آمیختگی
Amen	Amen	آمین	آمین
Un	That	اون	آن
Unja	Over there	اونجا	آنجا
Un ruz	That day	اون روز	آن روز
Uva'ngun	Hanging	اوونگون	آویزان
Sa'r tu jiga'ra'm na'kon	Don't bother me!	سَر تو جیگرم نکن	این قدر اذیت نکن!
Payma'k, Gha'da'm be gha'da'm	To walk slowly	پایمک، قدم به قدم	آهسته راه رفتن

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ova'ng	Thune	اُونگ	آهنگ
Pasugh	Verse	پاسوق	آیه
Sheytun, Satan	Satan	شیطون، ساطان	ابلیس
Peda'r, Buva	Father	پدر، بووا	ابوی
Zekhut, Kavud	Respect	زخوت، کاوود	احترام
Ha'mur	Silly, Foolish	حَمور	احمق
Ma'hlugeth, Ta'zad	Opposition	مَحْلُوقَت، تضاد	اختلاف و ضدیت، دعوا و معرکه
Sejel a'hval	Civil Registry Office	سِجَلِ اَحْوال	اداره ثبت احوال
A'dviyejat	Spices	ادویه جات	ادویه
Ya'ban gerefta'n	Levirate (a man obliged to marry his brother's widow)	یَبان گرفتن	ازدواج با بیوه برادر
Da'va'l dada'n, Da'vunda'n	To send someone on a fool's errand	دَوَل دادن، دَووندن	از سر باز کردن
Ustad, Ussa	Master	اوستاد، اوسا	استاد
Ostekhun, Ostokhun	Bone	اَسْتِخون، اَسْتُخون	استخوان
Gha'syun, Estefragh, Ghey	Vomit	قَسیون، استفراغ، قی	استفراغ، تهوع
Ba'rminan, Has ve shalom, A'sta'ghforel a	God forbid	بَرمینان، حاس و شالم، استغفراله	استغفراله
Otaghe a'gha'bi, Pa'stu	Rear room	اطاق عقبی، پستو	اطاق عقب

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Lo emuna	Lack of trust	لو امونا	اطمینان نداشتن
Vera'm (Vera'm bad), Bad o borugh, Fis, Ga'nde da'magh	To boast, To show off	وَرَم (وَرَم باد)، باد و بروق، فیس، گندِ دماغ	افاده
Chosi miad	He/She boasts	چُسی می‌اد	افاده دارد
Halleluyah, Barukh ha'shem, Alha'mdrola h	Praise and than ks to God (an emotional e xpression)	هَلَلویا (آوای شادی)، باروخ هَشیم، الحمدرُلاه	الحمدلله
Mashia'h, Emam Za'mun	Messiah (The promised and expected savior or liberator)	ماشیح، امام زَمون	امام زمان
Domboliche , Dombaliche	Coccyx, Tailbone	دُمبلیچه، دُمبالیچه	انتهای ستون فقرات (دنبالچه)
Yehi rasun	God willing	یحی راصون	انشالله
Yerushulai m	Jerusalem	یروشولائیم	اورشلیم
Bekhur	First born	بخور	اول‌زاد (پسر)
Ghushia, Ba'hane, bune alila'	To nitpick	قوشیا، بهانه، بونه علیلا	ایراد بی جا گرفتن
Vaysada'n	To stand	وایسادن	ایستادن
Emuna	Belief	امونا	ایمان، صداقت، امانت

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Bad o bud	Wind	باد و بود	باد
Bara'ng	Grapefruit	بارنگ	بارہنگ
Vaz	Open	واز	باز
Va ka'rda'n	To open	وا کردن	باز کردن
Va'rperide	Playful	ورپریدہ	بازیگوش و بلا
Kun	Hip	کون	باسن
T a'khte a'lmas	glorious	تخت الماس	باشکوه و بہترین
Ga'n eden	Paradise	گنِ عدن	باغ بہشت
Mota'ka	Pillow	مُتکا	بالش
Khanum	Lady	خانوم	بانو
Ha'tma'n, Khube	Should be	حتما، خوبہ	باید، بایستی
Ma'hila, Ma'hila Ka'rda'n	Excuse me, To forgive	مَحیلا، مَحیلا کردن	ببخشید، بخشیدن
Becheke, Beche, Beneche	Child	بچہ کہ، بچہ، بِنچہ	بچہ
Beche kuchik	Baby	بچہ کوچیک	بچہ کوچک
Pishuni, Ma'zal	Fortune, Luck	پیشونی، مَزال	بخت
Selihut, Ba'khshayesh	Forgiveness	سلیحوت، بخشایش	بخشایش
Ba'khte siyah, Ba'dba'kht	Miserable	بخت سیاہ، بدبخت	بدبخت

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
shiv a'nesh p a'ne	Very unfortunate	شیونش پهنه	بدبختیش زیاده
Ba'd rikht, Ba'd gha'vare	Ugly	بدریخت، بدقواره	بدترکیب
Eghbala'm besuze	I was unlucky	اقبالم بسوزه	بدشانسی آوردم
Ada'me ba'd, Ba'd num	Disgraced	آدمِ بد، بد نوم	بدنام
Viakamun	Give	ویاکامون	بده
Berada'r, Vase	Brother For	برادر، آخوی واسه	برادر برای
Ha'rgez na'duni	I hope it didn't you happen to	هرگز ندونی	برایت اتفاق نیفتد
Ba'rdashta'n, Va'rdashta'n	To pick up	برداشتن، وِرداشتن	برداشتن
Berakha, Nema't	Blessing	برِاِخا، نعمت	برکت
Ba'lk	Leaf	بَلک	برگ
De biya	Come back	دِبیَا	برگرد
Kho boro	Go	خُو برو	برو
Ba ha'fta ha'mal beba'ra'ned, Herry	Go out	با هفتا حمال بَبَرِنْد، هَرری	برو بیرون
Sa'lmavet	Good riddance	سَلماوِت	پری که بر نگردنی
Cha'rchi	Cloth-hawker	چَرچی	بزاز دوره گرد
Kola ma'lu	Jewish cloth- hawker	کُلا معلو	بزاز دوره گرد یهودی
Gadol, Gadul	Big	گادُل، گادول	بزرگ
Bema'rgunesh	Hit him/her	بِمَرگونش	بِزَنش
Khuba', Khab	It' enough	خوبَه، خاب	بس است

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Chini ba'nza'n	Staping	چینی بن زن	بست چینی
Un donya	Never	اون دنیا	بعد از مردن
Bekhavud	Help yourself, With honour	بخاوود	بفرمایید
Beyzar	Let	ببذار	بگذار
Kha begu	Say / Talk	خا بگو	بگو
Bela'da'	He/She can	بلد	بلد است
Rufida'n	To swallow	روفیدن	بلعیدن
Bola'nd gha't, Deraz	Tall	بلند قَت، دراز	بلند قد
Foru beri, Nima't bemune, Ru ab bekha'ndi, Bad biari, Pische da'ste babam, Mesle babam shi, Bade yaman biar	May you die	فرو بری، نیمت بمونه، رو آب بخندی، باد بیاری، پیش دست بابام، مثل بابام شی، باد یامان بیار	بمیری
Niflarut	kicked He/She the bucket	نیفلاروت	به درک رفت
Emeti, Rasa'ki	Truly	امتی، راسکی	به راستی
Le chaim	To life	لخیم	به سلامتی
Tolle, Da'rha'm	Tangle	تله، درهم	به هم پیچیده
Be ezra't ha'shem	With God's help	به عزرت هشم	به یاری خدا
A'lila, Bone	Excuse	علیلا، بنه	بهانه
Ye giresh uma'de	On the pretext of	یه گیرش اومه	بهانه دستش آمده
Beyta'r	Better	بیتر	بهتر
Bet ha'mighdash	Jerusalem	بت همیقداش	بیت المقدس

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محله ای	فارسی
Beli neder, Bime naei	Not to make a (vow (oath	بیلی ندر، بیم نائی، به امید خدا	بی حرف پیش
Sha'ng o vaveila, Zesht, Ikbiri	Ugly	شنگ و واویلا، زشت، ایکبیری	بی ریخت
Tokhm	Testicle	تخم	بیضه
Naraha't, Moshava'sh	Agitated	ناراحت، مشوش	بی قرار
Pa'khme, Nalayegh	Incapable	پخمه، نالایق	بی لیاقت
Ma'riz	Sick	مریض	بیمار
Ma'riz khune	Hospital	مریض خونه	بیمارستان
Demagh	Nose	دماغ	بینی

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ajdan, Mola Ya'ghub, Ajan	Police	آژدان، ملا یعقوب، آجان	پاسبان
Ruchida'n	To watch	روچیدن	پاییدن
Ashpa'zi	To cook	آشپزی	پختن
A'b, Bova	Father	آب، بوا	پدر، بابا
Bakhaje, Babaji	Grand father	باخاجه، باباجی	پدر بزرگ
Dat kelev	Roguish	دات کِلو	پدر سگ، دین سگ
Bavor morde, Baba sa'g, Bava morde, Bavo morder	Roguish/dishonest	باورُ مرده، بابا سگ، باوا مُرده، باوُ مرده	پدر سوخته
Galut	Diaspora	گالوت	پراکندگی (دربہ دری)
Pa'rde Hekhal	the curtain that covers the Torah ark in synagogue (Parochet)	پردہ هِخال	پردہ جایگاہ تورات
Ja'sta'n, Perida'n	To jump	جَسْتن، پَریدن	پَریدن
Pesa'ra'k	Boy	پسرک	پسر
Beni chi, Bene che	Small boy	بِنی چی، بِنه چه	پسر بچہ
Pesa'r Amu, A'muzade	Cousin	پسر عامو، عموزادہ	پسر عمو
Pesa'r A'me, A'mezade	Cousin	پسر عمہ، عمہ زادہ	پسر عمہ

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Pa'sun fa'rda	Day after tomorrow	پسون فردا	پس فردا
Pala	Behind	پَلّہ	پشت سر
Pa'sa'le	To backbite	پَسَلّہ	پشت سر کسی حرف زدن یا کاری کردن
Regas (Reghas)	Continuous	رِگاس (رِقاس)	پشت سر ہم
Regas vaysada'n	Standing behind each other	رِگاس وایسادن	پشت سر ہم ایستادن
Penas	Low value	پِناس	پشیز، پاپاسی، پول سیاه و خرد، یک شاهی
Ba'ad az char	Five	بعد از چار (چهار)	پنج
Mahila budi ta'la'bida'n	Pardon	مَحیلا بودی طلبیدن	پوزش خواهی
Peruta, Sha'lme	Money	پروتا، شلمه	پول
Ghur o gha'rayem, Ghura'h	To become rich	قور و قرایم، قورح	پولدار شدن
Ta'ra'f, Pa'lu	Side	طرف، پَعلو	پهلو
Pan, Ghoshad	Wide	پَن، گُشاد	پهن
Pira'n	Shirt	پیرَن	پیراهن
Navi, Peyemba'r	Prophet	ناوی، پیمبر	پیامبر، نبی، پیغمبر
Navi ha el	God prophet	ناوی ها ال	پیامبر خدا
Nalan (Nalun), A'juze	Very old	نالان (نالون)، عجوزه	پیر و شکسته
Nebva	Forecast	نِبوا	پیش بینی
Ha'zan, Kha'zan, Shaliah sipur	Cantor	حَزّان، حَزّان	پیش نماز

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Tove	Frying pan	تُوہ	تابہ - تاوہ
Tala	Till now	تالا	تا حال
Seba mere	May you die soon	صبا مرہ	تا صبح بمیری
Mua'dim shalom	Happy festival period	موعدیم شالم	تبریک عید
Perusha	Analyses	پروشا	تجزیہ و تحلیل
Tofe na'ta'nz	Someone/Something apparently valuable	تُفہ نَطَنز	تُحفہ نَطَنز
A'ghuzim	To belittle	اَقوزیم	تحقیر کردن
Tokhme endune, Tokhma'k	Watermelon seed	تُخمہ اندونہ، تُخمک	تخمہ هندوانہ
Cha'ndida'n, Delida'n, Dilida'n	Be afraid	چَندیَدَن، دِلیدَن، دِلیدَن	ترسیدن
Delide	He/She is frightened	دِلیدہ	ترسیدہ
Midela'd	He/She is scared	می دِلد	می ترسد
Delmala'k, Turush	Sour	دِل مالک، توروش	ترش
Pokida'n	Explosion	پُکیدَن	ترکیدن
Dosha'k, Dusha'k	Mattress	دُشک، دوشک	تشک
Pirisida'n	To seize	پیریسیدن	تصرف کردن

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Haghala, Ha'gala	Rinse	هاقالا (هگعالا)	تطهیر ظروف (برای موعده پسح)
Mish ta'ha'vim	Bow down	میش تَحْوِیم	تعظیم
Ta'fsil	Commentary	تَفْسِیل	تفسیر
Darash ka'rda'n	To comment, Preach	داراش کردن	تفسیر کردن، موعظه
Gha'dish, Ghidush	Holly	قَدِیش، قیدوش	تقدیس
A'nje	Meat piece	اَنجِه	تکه گوشت
Za're mar	Bitter	زَرِمَار	تلخ
Telgheraf	Telegraph	تَلِغْرَاف	تلگراف
Telifun	Telephone	تَلِیْفون	تلفن
Ja'be seramiz	Television (TV)	جعبه سِرَامِیز	تلویزیون
Berakha shoda'n	To finish	بِراخا شدن	تمام شدن
Kevanah	Intention, sincere feeling	کِوانا	تمرکز فکر هنگام نماز
Pul o pa'le	Property, Assets	پول و پله	تمول
Domba'k	Drum	دُمبَک	تُنَبک
Mordekha kun pa'n	Laziness	مُردِخا کون پهن	تنبلی، لقب تشبیهی برای آدم‌های تنبل
Khela, Ma'bal, Ma'val, Das-shuee	Toilet, Restroom	خِلا، مَبال، مَوال، دسشویی	توالت
Teshuva	Repentance	تَشِووا	توبه
Torah, Turah, Tora	Old Testament	تورا، توراه، تَرا	تورات
Bon	Stuck-pot rice	بُن	ته‌دیگ برنج
Deru ghadeshuva	To figure out	دِرِو قَادِشِووا	ته و توی کاری را درآوردن
Alila	Slander	عَلِیلا	تهمت

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Malo menal, Daraie, Mal o mamun	Wealth	مال و منال، دارایی، مال و مامون	ثروت
Ghura gheraeen	Legendary wealth	قورا قرائین	ثروت افسانہ ای
Mitsva, Misva	Good act	میتصوا، میصوا	ثواب

ج

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Batokme	Button hole	باتکمه	جادگمه
Jadu ja'mba'l	Magic	جاد و جَمَبَل	جادو
Mera'gol	Spy	مِرگَل	جاسوس
Jum, Piale	Cup	جوم، پیالہ	جام
Kehila, Ghehila	Congregation	کَہیلا (قہیلا)	جامعہ یہودی یک کشور
Ma'rg ka'nda'n, Jun ka'nda'n	Agony of death	مرگ کندن، جون کندن	جان کندن
Sa'va	Separate	سَوَا	جُدا
Khore	Leprosy	خُورہ	جذام
Yek cha'k Ab, Cheke	Water sip	یک چَک آب، چکہ	جرعہ آب
Avun	Crime	عاوون	جُرْم
Jurida'n	To find	جوریدن	جُستن
Ha'va ra'fta'n, Pa'rida'n	Jump	ہوا رفتن، پریدن	جِستن
Barmisva, Tefilin ba'ndun	Bar Mitzvah	بَر میصوا، تفیلین بندون	جشن تکلیف پسران
Batmisva	Bat Mitzvah	بَت میصوا	جشن تکلیف دختران
Ja'ba'k	Box	جَعَبَک	جعبہ
Bufe kur	Owl	بوف کور	جغد
Jiga'r	Liver	جیگر	جگر، کبد

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ghal ghadush, Ghehal ha'ghadush	Holy people	قال قادوش (قہال ہقادوش)	جماعت مقدس
Adine	Friday	آدینہ	جمعہ
Shedim	Jinn	شَدیم	جن
Shedim o ma'zli ghim	Fairy	شَدیم و مَزلی قیم	جن و پری
Bahria't	Young	بَحْرِیت	جوان
Jevuni	Youth	جَوونی	جوانی
Gha'la'yan	Boil	غَلّیان	جوشان
Gholida'n	To boil	غَلّیدن	جوشیدن
Jazie	Dowry	جازیہ	جہیزیہ

چ

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Chador, Chodor	Veil	چادر، چُدور	چادر
Kherse baghe shah, Khiki	Fat	خرس باغ شاہ، خیکی	چاق
Khik shoda'n	To get fat	خیک شدن	چاق شدن
Fa'k za'da'n, Chune za'da'n	Haggle	فک زدن، چونہ زدن	چانہ زدن
Cha	Well, Pit	چا	چاہ
Shashe kha're yuzbashi, Abe zipo	Wishy washy (tea)	شاش خر یوزباشی، آب زیپو	چای کم رنگ
Chi chi be juna'm migi?	Why are you annoying me?	چی چی بہ جونم می گی؟	چرا اذیت می کنی؟
A'ra'gh, Dombe	Fat	عرق، دُمبہ	چربی
Kur munjuli, A'nchucha'k	Someone who has very small eyes (an offensive word)	کور مونجولی، آنچوچک	چشم ریز
Aien hara, Babaghuli	Evil eye	عَئین ہارَع، باباقولی	چشم زخم

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Cheshm pela'sht	Lecher	چشم پلشت	چشم ناپاک
Chesh cheruni	Gloating	چش چرونی	چشم چرانی
Chugh	Wood	چوق	چوب
Cha' Ja'b	What a surprise!	چَع جَب	چه عجب
Tishi	What	تی شی؟	چی، چی چی؟
Chiz, Chi	Thing	چیز، چی	چیز
Chenardun	Chicken crop	چناردون	چینه دون

ح

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ha'ji, Haji	Hajji	حَاجی، حَاجی	حاجی
Nega'hdar, Maghen	Protector	نِگَهدار، ماغِن	حافظ
Ala	Now	آلا	حالا
Ha'zirut, Asur	Forbidden	حَزیروت، آسور	حرام
Ma'mzer	Bastard	مَمزِر	حرامزاده
Hera'm o heras, Ha'rum o ha'ra's	To forbid	حَرَم و حَرَس، حَرُوم و حَرَس	حرام کردن
Suzmuni	To make someone nervous	سوزمونی	حرص دادن
Gha'hre khorda'n	To get nervous	قَهْره خوردن	حرص خوردن
Lashun, Lu bara	Don't speak, Quiet	لاشون، لو بارا	حرف نزن
Moshe ra'benu	Moses	مُشه رَبِنو	حضرت موسی (آموزگار ما)
Moshe ben a'mram	Moses, son of Amram	مُشه بِن عَمْرَام	حضرت موسی بن عمران
Zekhut	Ancestral merit	زِخوت	حق و حقوق
Mirmadar	Imposter	میرمادار	حُقه باز

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Emet	Truth	اِمت (یکی از کنیہ‌های نام اعظم)	حقیقت
Kasher	Halal, Kosher	کاشر	حلال
A'mum	Bath house	آموم	حمام
Ha'na, A'na	Hanna	حَنَّا، عَنَّا	حنا
Gulu	Larynx	گولو	حنجره
Yeshiva	Seminary	یشیوا	حوزه علمیه، دانشسرای مذهبی
Ole	Towel	أله	حوله
Ghedife, Ole A'mum	Bath towel	قَدیفه، أله آموم	حوله حمام
Heyf, Eyf	Pity	حِيف، اِيف	حیف
Heyvun, Eyvun, Juneva'r	Animal	حِیوون، اِیوون، جوَنوَر	حیوان

خ

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Mola, Hakham	Rabbi	مُلا، حاخام	خاخام
Sha'mmash	Servant of the synagogue	شَمَاش	خادم کنیسا
Birun	Out	بیرون	خارج
Kape Yoghli	Shame on someone	کَپه یوغلی	خاک بر سر
Ka'kh sa'ret kona'n, Khak tu sa'ret kona'n	Shame on you	کَخ سَرَت کُنن، خاک تو سَرَت کُنن	خاک بر سرت
Khakesa'r	Ash	خاکِسر	خاکستر
Tokhm	Testicule	تُخم	خایه
Kunlis	Servile flattery	کون لیس	خایه مال و چاپلوس
Mila	Circumcision	میلا	ختنه
Brit milla, Milla konun	Circumcision ceremony	بریت میلا، میلا کُنون	ختنه سوران
Mohel	A person who performs ritual Jewish circumcisions	موهَل	ختنه کننده، خاتن
Ha'shem	God	هَشِیم (به معنی آن نام)	خدا
Khoda refait bede	God bless you	خدا رِفائیت بده	خدا بہت برکت بدهد

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
A'rusi she	May God have mercy on someone	عروسی شه	خدا به خیر کند
Vaveyla	Oh my God	واویلا	خدای من
Ha'mur	Donkey	حمور	خر
Kha'rab, Kha'ru	Spoiled	خراب، خرو	خراب
Kha'rboze, Kha'rbuze	Melon	خریزه، خربوزه	خریزه
Kha'rbuze kala'k	Unripe Melon	خربوزه کالک	خریزه نارس
Khornas	Laryngs	خرناس	خرخره
Khurde, ye ka'm	Bit	خورده، یه کم	خُرده
Ha'muresh kon	Cajole him/her	حمورش کن	خرش کن
Khurusche	Small cock	خوروسچه	خُروس بچه
Nun poshte shishe mal, kenes, Khesis	Stingy	نون پشتِ شیشه مال، کینس، خسیس	خسیس
Ba'ra'hut	Dry	برهوت	خشک
Gezera	Danger	گِزِرا	خطر
Honagh, Khonagh, Honaghe bad	Shut up, Suffocation	حُنَّاق، حُنَّاق، حُنَّاق باد	خَفَقان، خفه خون
Khefe khun	Suffocated	خَفِه خون	خَفِه
Punim, Panim	Shut him/her up	پونیم، پانیم	خفه اش کن
Shute	Fool	شوته	خُل
Da'ha'n da're	Yawn	دَهَن دَرِه	خمیازه
Khemir	Paste	خِمْیر	خَمیر

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Khonok, Khonuk	Cool	خُنک، خُنوک	خنک
Ha'lum, Khab	Sleep	حَلوم، خاب	خواب
Ha'lum, Halun ka'rda'n, A'lum	To put someone to bed	حَلوم، حالون کردن، آلوم	خوابانیدن
Sa'r ka'pe, Ka'pe ka'rda'n	To sleep	سَر کپه، کپه کردن	خوابیدن، مردن
Dada, Abaji, Khaa'r	Sister	دادا، آجاجی، آجی، خاَعَر	خواهر، همشیره
Dada	Older sister	دادا	خواهر بزرگتر
Cha'nim, Tuba	Good	چَعنیم، طوبا	خوب
Gole	Good	گله	خوب و پاک بودن
Khub a'h	It's good	خوبه	خوب است
Tovae	Goodness	طوایی	خوبی
Khonaz	Selfish	خَناز	خودخواه
Shabiza'k ha'va mikone	Someone pretends to be penniless	شابیَزک هوا می کنه	خودش را به نداری می زند
Khodem	Myself	خوَدِم	خوَدَم
Abe zimpo	Inspid food	آبِ زیمپو	خوراک بی مزه
Pirisida'n	To eat	پیریسیدن	خوردن
Zi ya'm ma'tin, zikhre metim	To eat	زی یم مَتین، زیخره متیم	خوردن (کوفت کردن)
La't o par, Leh o peh	Crushed	لَت و پار، له و په	خورد و خمیر

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ba'khte sefid, Ma'zal tov, Ba'khte sa'bz	Fortunate	بختِ سفید، مزال طو، بخت سبز	خوشبخت
Khodayar	Lucky	خدایار	خوش شانس
Cha'nim, Ma'ghbul, Sa'na'mba'r	Beautiful	چَعْنِیم، مَقْبُول، صَنَمَبَر	خوشگل، زیبا
Mishpakha, Ka's o kar	Relative	میشپاخا، کس و کار	خویشاوند
Purim Sha'hurim	Mistake	پوریم شهوریم	خیطی

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Viakamun, viash bekamun	To Give	ویاکامون، ویاش بِکامون	دادن
Deva	Medicine	دِوا	دارو
Devakhune	Drug store	دِواخونه	داروخانه
Hatan, Dumad	Groom	حاتان، دوماد	داماد
Fa'mida'n, Dunesa'n	To know	فَمیدن، دُونَسَن	دانستن
Shofet	Judge	شوفِط	داور
David	David	داوید	داوود
Gerd, Darie	Tambourine	گِرد، داریه	دایره
Ma'drese	School, High school	مدرسه	دبستان، دبیرستان، مدرسه
Dokhta'ra'k, Sa'bia, Ba'tula	Daughter	دخترک، سبیا، بَتولا	دختر
Dokhta'r ba'chie, Ba'chea'k	Small girl	دختر بچیہ، بچہ اک	دختر بچہ
Ba'tula	Unmarried girl	بَتولا	دختر شوهر نکرده
Derdu	Gadabout	دِرْدو	دَدَری
Ezida'n	Run away	اَزیدن	در رفتن
Gheft	Close the door tightly	غِفَت	در بستن

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محله ای	فارسی
Pish ka'rda'n	Half closed door	پیش کردن	در بستن (نیمه)
Da'va da'rmun, Da'rmun	Remedy	دوا دَرْمون، دَرْمون	درمان
Shegher, Chakhan	Lie	شِقِر، چاخان	دروغ
Durughgu, Shegher shegharim	Liar	دوروغگو، شِقِر شِقاریم	دروغگو
Haduri, Aduri	Untruth	هادوری، آدوری	دروغی
Ga'nav	Thief	گناو	دزد
Pa'le, Pa'sa'le	Stealth	پَلَه، پَسَلَه	دزدکی
Leftolis	Steal	لِفَت و لیس	دزدی (بالا کشیدن)
Kume doshma'n	Something is wished by one's enemy	کوم دشمن	دشمن کام
Doshmun, Doshmum	Curse	دُشْمون، دُشْموم	دشنام
Khak be sa'r	Shame on him/her	خاک به سر	نوعی دشنام
Gise to be cheshmet beba'nda'n	A kind of curse to a woman	گیس تو به چشمت بیندن	دشنام به زنی دادن
Berakha ka'rda'n	To pray, To bless	بِراخا کردن	دعا کردن
Nevarekh	Grace after meals	نِوارخ	دعای بعد از غذا
Omme	Marasmus	اوما	دِق
Shahik		شاهیک	دکمه پیراهن
Shahi	Coat button	شاهی	دکمه کت
Neshamaie	Pleasant	نِشامایی	دلپذیر

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Seghle siah, Seghle sa'rd, Pichesh	Stomachache	ثقلِ سیاه، ثقلِ سرد، پیچش	دل درد، رودل
Del mala'k, Del hezar rah mire	Agitation	دل مالک، دل هزار راه می‌ره	دل شوره
Dava'nd	Damavand mountain	داوند	دماوند
Doma'l, Duma'l	Abscess	دُمَل، دوَمَل	دُمَل، کورک
Nama'hrim	Far	نامحریم	دور
Doieda'n	Running	دُویدن	دویدن
Cherida'n	To see	چریدن	دیدن
Diru	Yesterday	دیرو	دیروز
Gha'nd bad, Kha'fa'ghan	Diphtheria	قندباد، خفقان، خنازیل	دیفتری / حوناق
Daat, Din	Religion	دین، دات	دین
Divar, Difar	Wall	دیوار، دیفار	دیوار
Kotel ha'ma'ravi	Western wall, Wailing wall	کوتل همعراوی	دیوار ندبه
Ma'shu madi, Meshuga (Mishuga), Divune, Diyune	Crazy	مَشو مادی، مَشوگا (میشوگا)، دیوونه، دیونه	دیوانه

ذ

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Sine pa'lu	Pneumonia	سینہ پلو	ذات‌الریہ، سینہ پھلو
Shohet	Slaughter man	شوحط	ذابح
Shehita, Borida'n	Slaughter	شحیطا، بُردن	ذبح
Shehita	Ritual slaughtering	شحیطا	ذبح حلال

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Rase	Fillet	راسہ	راستہ
Sameyah bekhelko, Sameyah behelgho	Satisfied with his/her fate	سامیحِ بَخَلکو، سامیحِ بَحَلکو	راضی به سرنوشت خود
Nuzul	Usury	نوزول	ربا
Dad o ghal	Bragging	داد و قال	رجز خوانی
Lekh	To go	لِخ	رفتن
Pileva'r	Darner	پیلہور	رفوگر
Neshama	Soul	نِشاما	روح
Shekhina	Holy spirit	شِخینا	روح القدس
Rutkhune	River	روتخونه	رودخانه
Meta'n Tora	Torah given	مِتنِ تورا	روز اهدا تورات
Sha'bate	It's holiday	شَباتہ	روز تعطیلہ
Ta'nit	Fast	تَعْنیت	روزہ
Kippur	Kippur fast	کیپور	روزہ بزرگ یہودیان
Rugha'n	Oil	رووَعْن	روغن
Dim, dime	face	دیم ، دیمہ	رو و چہرہ
Leghmasi, La'ghmasi	Weak and sickly	لَقْماسی، لِقْماسی	ریقماسی و شل
Nasi	Spritual leader	ناسی	رئیس جامعہ یہودیان

ز

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Tera'kemun za'da'n	Delivery	تِرَکِمون زدن	زاییدن
Pa's a'dakhte	Give birth to	پس انداخته	زاییده
Lashun	Tongue	لاشون	زبان
Za'buna'k, Zebun kuchike	Larynx	زَبونَک، زبون کوچیکه	زبان کوچک
Pache va'r malide	Old rogue	پاچه ورمالیده	زبل و شیطان
Za'khm, Tuvcl	Wound	زخم، توول	زخم
Ma'rgunda'n	To hit	مَرگوندن	زدن
Horba, A'za mata'm, Nekhrt	Ugly	حُرْبَا، عَزَا ماتَم، نخرات	زشت
Shekle sagha'k immune	Ugly person	شکل ساقک می مونه	آدم زشت رو
Nashim, Zunna, Palunesh ka'je	Prostitute	ناشیم، زونّا، پالونش کجه	زن بدکاره، فاحشه
Sa'bia	Crazy woman	سَبیا	زن دیوانه
Shekle Sa'bia, Sa'biay	Disorganized woman	شکل سَبیا، سَبیای	زن شلخته و ژولیده

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Sekine sepestun	A shamelessly immoral woman	سکینه سه پستون	زن عربده کش، هرزه و بی تربیت
Ha'rum zade	Bastard	حروم زاده	زنازاده
Nashim	Women	ناشیم	زنان
Chune, Zena'khdun	Chin	چونه، زَنخدون	زنخدان
Ha'i, Kha'i	Alive	حَی، خَی (یکی از اسامی خداوند)	زنده
A'ge mundi	It never happens for you	اگه موندی	اگر زنده موندی و نمردی، برات اتفاق نمی افته
Khoda biamorz	The dead	خدا بیامرز	زنده یاد
Ra'shdim, Sha'dima'k	Not well dressed woman	رَشدیم، شَدیمک	زن زشت و بد لباس
Eshet hayil	Ideal Jewish woman	اِشِتِ هاییل	زن نجیب و صالحه
A'za mata'm	Rickety, Decrepit	عَزَا ماتَم	زوار دررفته
Za'r	Poison	زَعَر	زهر
Za'ghna'but	A kind of insult	زَغْنَبوت	زهرمار (کوفت) - ناسزا
Za'le	Fear	ذَعْلَه	زهره، ترسیدن
Sa'rdab	Basement	سرداب	زیر زمین

ژ

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Jandarmeri	Jendarmerie	جاندارمیری	ژاندارمیری

س

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Kubida'n, Sabida'n	Grounding	کوبیدن، سایدن	ساییدن
Kubide, Sabide	Grounded	کوبیده، سایدہ	ساییدہ
Beefe kur	Naive	بیف کور	سادہ لوح
Sara bat Asher	Serah, daughter of Asher	سارا بَت آشِر	سارہ بَت آشِر
Shotorbun, Sarebun	Camel guide	شتربون، سارِبون	ساربان
Ber hatan	Groomsman	پرحاتان	ساقدوش داماد
Memun khune	Living room	میمون خونہ	سالن
Sa'ba'da'k	Basket	سَبَدک	سبد کوچک
Sobok, Subuk	Light	سُبک، سوبوک	سبک
Kuze	Pitcher	کوزہ	سَبو
Siunit, Maghen David	Star of David, Magen David	صیونیت، ماغن داوید	ستارہ شش پر داوودی، سپَر داوود
A'vit ulam	suffer	عَویت عولام	سختی کشیدہ
Bolbola'kch e	Spokesman	بُلبلک چہ	سخنگو
Sa'latun	Cancer	سَلاطون	سرطان
Veylun o velamun	Wandering	ویلون و ولامون	سرگردان

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Solfe	Cough	سُلفه	سرفه
Chaeeda'n	To catch cold	چاییدن	سرما خوردن
Za'm ba'rid, Za'mha'rit, Za'mha'rir	Extremely cold	زَم بَرید، زَمهریت، زَمهریر	سرماى شدید
A'la'k	Riddle	آلک	سرنند
Pishuni nevesht	Fortune	پیشونی نوشت	سرنوشت
Sa'lt	Bucket	سَلط	سطل
Da'lv	Leather bucket	دَلو	سطل چرمی
Kheshte mirzaem, Sefte segha't, Kheshte Mirza Ha'iim	Hard	خشتِ میرزائیم، سِفَتِ سَقَت، خشتِ میرزا حَییم	سفت
Seuda	A festive meal	سَعودا	سفره مهمانی
Kuft begiri	Get Syphilis	کوفت بگیری	سفلیس بگیری
Tonge bolur, Gholombe noghre	Fair-skinned	تُنْگِ بلور، قلمبه نقره	سفیدرو
Bolure barfeta'n	Fair-skinned person	بلورِ بارفَتَن	آدم بسیار سفید
Az baresh ra'ft	Miscarriage	از بارش رفت	سِقَط
Eskeje	Hickup	اِسکِجه	سکسکه
Kelev	Dog	کِلو	سگ
Shalom	Greeting	شَالَم	سلام
Shalom a'leichem	Greeting	شَالَم عَلِیخِم	سلام علیکم
Gha'bale	Marriage agreement	قَباله	سند
Shetar, Sha'tar	Engagement contract	شِطار، شَطار	سند اولیه ازدواج یا نامزدی

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Esga'ndil, Segha'ndil	Gizzard	اسقندیل، سقندیل	سنگدان
Ash	Soup	آش	سوپ
Shafuta'k	Whistle	شافتک	سوت
Chezida'n	To simmer with anger	چزیدن	سوختن
Birin, Sulakh	Hole	بیرین، سولاخ	سوراخ
Suza'na'k	Gonorrhea	سوزنک	سوزاک
Shevua, Gha'sa'm	Outh	شووعا، قسم	سوگند
Murune tuye tir	To touch a raw nurve	مورونه توی تیر	سوهان روح کسی شدن
Kuen	Kohen	کوئن	سید

ش

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ta'llit	Jewish prayer shawl	طلّیت	شال دعا برای مردان (صیصیت)
Ha'rfe moft	Gossip	حرف مفت	شایعه
Shajana'k	Gossipmonger	شاجانک	شایعه پرداز
Yeshivae, Yeshuvae	Stay up all night praying	پیشوایی، پیشوایی	شب آحیا (تا صبح نشستن و تورات قرائت کردن)
Mishe	Possible	می شه	شدنی است
Yaen	Wine	یاین	شراب
Ha'lakha	Jewish law	هَلاخا	شرع
Sa'rginam	Restive	سَرگینام (دارای افکار جهنمی)	شُرور
Shuse, Shose	Washed	شوسه، شُسه	نشسته
Shidim	Evil-looking	شیدیم	شکل وحشتناک
Sirabi	Intestine	سیرابی	شکمبه
Shoma, Shuma	You	شما، شوما	شما
Sejel a'hval, Sejel	I.D.	سِجِل احوال، سِجِل	شناسنامه
Sha'bbat	Saturday	شَبات	شنبه

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Sheved	Dill	شود	شوید
Shuva'r	Husband	شوور	شوهر
Sha'rbani	Police office	شربانی	شهربانی
Ba'la'die	Municipality	بلدیہ	شهرداری
Feshari, Pa shir	Faucet	فشاری، پاشیر	شیر آب
Satan	Satan	ساطان	شیطان
Jun juna'k ka'nda'n	Naughtiness	جون جونک کندن	شیطنت

ص

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Saab	Owner	صائب	صاحب
Seba	Morning	صبا	صبح
Na'meshtan	Keep it under wraps	نَمِشْتان	صدایش را در نیاور
Sedagha, Misva	Charity, Donation	صِدَاقا، مِیْصوا	صدقہ
Za'rdab	Bile	زردآب	صفرا، کیسہ صفرا
Shalom	Peace	شالَم	صلح
Ja'be	Box	جعبہ	صندوق

ض

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Surer	Anti-semitic, Fanatic	سورر	ضد یهود، متعصب
Domba'k	Drum	دُمبک	ضرب (تُنْبک)
La jun, Cha'lghur	Scrawny	لاجون، چلغور	ضعیف و لاغر

ط

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Duluche	Small bowl	دولوچہ	طاس کوچک
Ra'fa'k	Shelf	رَفَک	طاقچہ
Esbol, Espol	Splene	اِسْبَل، اِسپَل	طحال
Tenaf	Cord, rope	طِناف	طناب
Tifun	Storm, Typhoon	تیفون	طوفان
Megila, Meghila	Scroll	مِگیلا (مقیلا)	طومار، نوشتہ طولانی

ظ

			حرف (ظ)
A'ghsar, Rasha	Cruel	أقصار، راشا	ظالم
Zor, Nahar	Noon	ظُر، ناھار	ظھر

ع

			حرف (ع)
Nida	Menstruation	نیدا	عادت ماهیانه زنان
Hakham, Khakham	Rabbi, Sage, Wise man	حاکام، خاکام	عقل
Olam ha-ba	The world to come	عولام هبا	عالم باقی، آخرت
Olam Ha-zeh	This world	عولام هزه	عالم فانی، این دنیا
Gha'bala, Ka'bala	Jewish mysticism	قَبالا (کَبالا)	عرفان یهودی
Shekhar	Alcoholic drink	شِخار	عرق (نوشیدنی الکلی)
Ka'lla	Bride	کَلَّا	عروس
Melakh Ha'mavet	Angel of death	مِلاخ هَمَاوِت (ملک الموت)	عزرائیل
Naz shotori, Gha'mze ghati	Coquetry	ناز شتری، غمزه قاطری	عشوه
Ghurub, A'sr	Afternoon	غوروب (غروب)، عصر	عصر
Ketubah	Marriage contract	کِتوبا	عقدنامه
Hokhma, Khokhma	Wisdom	حُخما، خُخما	عقل
Ha'khamim	Wise men, Rabbis	حکامیم	عُقلا
A'sk	Picture	عَسک	عکس

فرهنگ لغات یهودیان تهران

			حرف (ع)
Ka'ng ke lus	Handicap	کَنجِ کِه لوس	علیل شدن
Nime o nime lat	A kind of curse (You die soon)	نیمه و نیمه لات	عمر کامل نکنی (نفرین)
Amu	Uncle	عامو	عمو
Ame	Aunt	عامه	عمه
Mued	Feast	موعد	عید
Muede suka	Fruit feast	موعد سوکا	عید سوکا
Pesa'h, Muede Pesa'h	Passover	پَسَح، موعدِ پَسَح	عید فطیر
Hag sameah, Chag sameah	Happy holidays, festival Happy	حَگ سامیح، حَگ سامیح	عید مبارک

غ

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Cha'po	Plunder	چَپو	غارت
Gorm	Adenite	گَرم	غده
Tumur	Tumor	تومور	غده لنفاوی
Seghle samim	Indigestible	ثِقَلِ سامیم	غذای سنگین و دیرھضم
Gha'rbil	Riddle	غَرَبیل	غربال
Ga'ava	Proud	گَعوا	غرور
A'maz, Mishi maz	Strange	عَمَاز، میشی ماز	غریبه
Ra'hisa, Ra'khisa	Ritual washing	رَحِيسَا، رَحِيسَا	غسل دادن
Tevila	Ritual immersion of women	طویلا	غسل زنان
Hima mipirise	To be grieved	هیما می پیریسہ	غصہ می خورد
Terefa	Non Kosher, Not ritually clean	تَرِفا	غیر کاشر
Guyim, Pasul	Non Jewish person	گوئیم، پاسول	غیر یہودی

ف

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ba'dobira	Abusive	بد و بی‌را	فحش
Morghe kipurit sha'm	I'd die for you	مرغ کیپوریت شم	فدایت بشوم
Goshad, Pa'n	Wide	گشاد، پَن	فراخ
Ya'bes va'eebra'kh, Va' eevra	Run away	یَبَس وَّیَبْرَحْ، وِیورا	فرار
Vavra'h	Running away	واورح	فرار کردن
Bez	Run away	بَز	فرار کن
Yad o hush na'dashta'n	Forget	یاد و هوش نداشتن	فراموش
Shiva'n o vaveyla	Misery	شیون و واویلا	فراوانی شوربختی
Gha'dish za'n, Zakhar	Son	قَدِیش زَن، زاخار	فرزند پسر
Shiva'n kon	Daughter	شیون کُن	فرزند دختر
Melakh	Angel	مِلاخ	فرشته
Ha'var	Scream	هَوَار	فریاد
Zagha ma'ra	Scream	زاقا مَرا	فریاد سهمگین
Ani, Ani Uria	Poor	آنی، آنی اوریا	فقیر، گدا
Ima'ke	Someone, Fellow	ایمک	فلانی، یارو، مردک
Konde kelus	Paralise	کُنْدَه کِلوس	فلج
Asemun, Cha'rkhe ga'rdun	Sphere	آسِمون، چرخ گردون	فلک
Zudi	Immediate	زودی	فوری

ق

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Dig	Pan	دیگ	قابلمہ
Ghashogha'k	Tea spoon	قاشقک	قاشق چای خوری
Ghabrestun, birun, Gha'bresun, Gurestun, Bete Ha'im	Cemetery	قبرستون، بیرون، قبرسون، گورستون، بتِ حیییم (خانہ زندگان)	قبرستان، گورستان
Leng deraz	Tall	لنگ دراز	قد بلند
A'malegh, Deylagh, Deylaghe maza'nda'ran	Tall and idler, Gangling, Amalek	عمالق، دیلاق، دیلاق مازندران	قد بلند بی خاصیت
Kua'h, Ghove	Power	کووح، قُوہ	قدرت، قُوَت، نیرو
Tesa'dogh	To die for someone	تصدُق	قربان صدقہ رفتن
Ha'lifi, Ka'para	Sacrifice	حلیفی، کپارا	قربانی
Kapera'm shi	A kind of insult (You die for me)	کپرَم شی	قربونم بری
Yede uba	Loan	یدِ عوبا	قرض
Purim	Lots	پوریم	قرعہ
Ghesa'm	Swear	قسَم	قسَم

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Be ha'ft kenisa	A kind of swear	به هفت کنیسا (اشاره به هفت کنیسایی است که در محلہ عودلاجان وجود داشت.)	یک نوع قَسَم
Morva, Morvash	Fortune	مُروا، مورواش	قسمت، نصیب
Gholf	Lock	قُلَف	قفل
Cheft ka'rda'n, Gholf ka'rda'n	To luck	چِفَت کردن، قُلَف کردن	قفل کردن
Ghompol	Bluff	قُمپِل	قُمپُز - فخر و مباهات بیپوده
Ghurbaghe, Va'za'gh, Ghuvaghe	Frog	قورباغه، وزغ، قوواغه	قورباغه
Moshte da'me kuni, Moshte pa'se kuni	Kick in the pants, One difficulty added to another	مشت دم کونی، مشت پس کونی	قوز بالا قوز
Gha'hr o ta'hr	Angry	قَهَر و تَهَر	قهر و غضب
Ha'ra't olam	Day of judgement	هَرَتِ عولام	قیامت

ک

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ma'hshava	Nightmare	مَحشَاوَا	کابوس
Khak sa'r ka'rda'n	To do bad things	خاک سر کردن	کار بد کردن
Hika ka'rda'n	To make meat kosher	هیکا کردن	کاشر کردن گوشت
Ba's, Ma'spik	Enough	بس، مَسپیک	کافی
Ba'sembute ma'rgete	It's enough for you	بَسِمبوتِ مَرگتِه	کافی است
Koha'n	Cohen, Priest	کَهَن (اسلاف ہارون برادر حضرت موسیٰ)	کاهنان معبد
Koha'n gadul	Great priest	کَهَن گادول	کاهن بزرگ
Kaoo	Lettus	کائو	کاهو
Sefer Tura	Torah scroll	سِفِر تورا	کتاب تورات
Siddur	Jewish prayer book	سیدور	کتاب نماز
Lecha'r	Dirty	لِچَر	کشیف
Kuja	Where	کوجا	کجا
Kedu	Squash	کِدو	کدو

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Dukhan	An elevated platform in synagogue	دوخان	کرسی خطابه، منبر
Kere	Butter	کرہ	کرہ
Kha'rab, Kesat	Bad business	خراب، کسات	کساد
Tofe sa'r bala	Someone does something wrong and it brings a harmful result to him/her, like boomerang	تُف سر بالا	کسی کہ کار خطا انجام می دهد و خودش ضرر می کند.
Sa'ghe siah	His/Her curses come true	سَقِ سیاه	کسی نفرین کند و همان اتفاق افتد
Kuzunda'n	To kill	کوزوندن	گشتن
Ka'ppara	Atonment	کپارا	کفارہ
Give	Cotton shoe	گیوه	کفش نخی
Zaghi, Kelagh	Crow	زاغی، کلاغ	کلاغ
Kola	Cap	کُلا	کلاه
Kippa	Skullcap worn by Jewish males	کیپا	کلاه شرعی (سرپوش مردان)
Kelit	Key	کلیت	کلید
Ka'munche, Kemunche	Persian violin	گمونچه، کمونچه	گمانچه
Ye khurde, Yeka'mi	A little	یه خورده، یه کمی	کمی
Guruz pa, Kotole vaveyla	Dwarf	گروز پا، گُتل واویلا	کوتوله
Baba ghuri, Baba ghuli	Blind	بابا قوری، بابا قولی	کور
Ghel ghela'k	Jug	قل قلك	کوزه

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Vebba	Syphilis	وبا	کوفت
Zi ya'm ma'tin, Za'ghna'but	To eat (An insult)	زی یم متین، زَغْنَبوت	کوفت کردن (خوردن)
Kone	Worn out	کُنه	کهنه
Kone ba'chie	Diaper	کُنه بَچیه	کهنه بچه
Kir, Dul	Penis	کیر، دول	کیر
Kine shotori	Revengeful, deep rancour	کینه شُتری	کینه توز

گ

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Gow	Cow	گُو	گاو
Ani be ga'va	Beggar	آنی بہ گَعوا	گدای گردن کلفت و مغرور
Guzashta'n	To put	گوداشتن	گذاشتن
Ga'rt, Ga'rd	Powder	گرت، گرد	گُرد
Goshne	Hungry	گُشنہ	گرسنہ
Kume doshma'n na'shi	Hope you don't get caught	کومِ دشمن نشی	گرفتار نشی
Shiva'n	Crying	شیون	گریہ
Vaz ka'rda'n	To open	واز کردن	گشودن
Ha'rf za'da'n	Speak	حرف زدن	گفت و گو
Gelu	Throat	گِلُو	گَلُو
Gule na'kh	Skein	گولہ نخ	گلولہ نخ
A'bet	Lost	اَبِت	گم شد
Avun	Sin-Fault	عاوون	گناہ
Avunkar	Sinner	عاوون کار	گناہکار

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محله ای	فارسی
Avun billy o tara	Unforgivable sin	عاوون بیلی و تارا	گناه نابخشودنی
Yashani	Treasure	یاشانی	گنج
Guz fa'ndoghi	To fart	گوز فندقی	گوزیدن (ریز ریز)
Ghop	Cheek	لُپ، قُپ	گونه
Keke, A'ghuzim	Shit	که که، آفوزیم	گه
Na'nu, Ga'vare	Cradle	ننو، گواره	گهواره

ز

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Zari muri	To beg	زاری موری	لابہ
Sikhe sia, Mahi dudi	Tall and skinny	سیخ سیاہ، ماہی دودی	لاغر و دراز
Chosa'nbak, Aghaye chos	He/She boasts	چُسَنَبَک، آقای چُس	لاف می زند
Ra'kht	Dress	رَخت	لباس
Palun sabide, Aparti, Selite	Virago	پالون سابیده، آپارتی، سلیطه	لَجّاره، دریده
Kha'rre, Leja'n	Black mud	خَرّه، لَجَن	لَجَن
Ra'khte khab	Quilt & bed	رختِ خواب	لحاف و تشک
Lokht, Lokh	Bare	لخت، لُخ	لُخت
Legha'd	Kick	لَقَد	لگد
Legha'd mordeshur	Making sure someone dids	لِقَت (لَقَد) مرده شور	لگد زدن به مرده برای حصول اطمینان

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Nana, Na'ne, Nene	Mother	نانا، نَنه، نِه نِه	مادر
Bibim tugur	I swear on my mother's grave	بی بی م تو گور	به جان مادرم، مادرم بمیرد
Bibi, Na'ne agha, Na'neji	Grandmother (Father's mother)	بی بی، نَنه آقا، ننه جی	مادر بزرگ (مادر پدر)
Mani, Na'ne dice	Grandmother (Mother's mother)	مانی، ننه دایی	مادر بزرگ (مادر مادر)
Mada'r shuva'r	Husband's mother	مادر شوور	مادر شوهر
Mah, ma	Moon	ماه، ما	ماه
Numa	New moon	نوما	ماه نو
Mahi, Mace	Fish	ماهی، مائی	ماهی
Maytabe	Pan	مای تابه	ماهی تابه
Mahia'k	Small fish	ماهیک	ماهی کوچک
Mann	Manna (heavenly food)	مان (کنایه از غذای بسیار خوشمزه)	مائدہ
Mazal Tov	Congratulation	مَزال طُو	مبارک باشد

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ben purat yusef	Masha Allah (It may help protect them from the evil eye)	بِن پورات یوسف	ماشالله
Ma'ye metim, Mele metim	Very weak	مَیہ مَتیم، مِلہ مَتیم	مثل مُردہ
Beppa	Protect	بِپا	محافظ
Khoda nega'hdaret bashe	God be with you	خدا نگہدارت باشہ	محافظ شما باشد
Cha'polaghi	To beat someone up	چَپلاغی	محکم زدن
Sa're chal	Old Jewish quarter in Tehran	سَرچال	محلہ یهودیان (کلیمی‌ها) تهران
Ya'vashi	Hidden	یواشی	مخفی
A'budodo Mesle abe a'male	To come and go non-stop	ابودودو، مثل آب آمالہ	مدام در رفت و آمد بودن
Zigha	Shit	زیقا	مدفوع
Din	Religion	دین	مذهب
Oulam ra'ft, Metid	Died	عولام رفت، متید	مُرد
Sagha'k, Pinas ghula'k	Crazy man	ساقک، پیناس قولک	مرد دیوانہ
merse	A rope to draw water from well	نام دخترانہ، ریسمانی برای برکشیدن آب از چاہ	مرسہ
Ha'shkelak	Disorganized	ہَشکَلک	مرد شلختہ

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Olam ra'fta'n, Ma'tida'n, Abe shema' yisrael	To die	عولام رفتن، متیدن، آبِ شِمَعِ اِيسْرَائِل	مُردن
Yaman	Dead	يامان	مُرده
Ta'khte munde	Dead	تخته مونده	مرده، روی تخت مرده شوِيخانه مانده (نفرین)
Shurga	Corpse-whasher house	شورگا	مرده شورخانه
Ta'khte sheklet beshura'n	Down with you	تختِ شکلت بشورن، دیمه شکلتو ببرن	مرده شوی شکلت را ببرند
Metim	Deads	مِتيْم	مردہها
Ta'b lazem biri	A kind of curse - Hope you get sick	تب لازم بیری	سخت مریض بشی - دشنام
Tehilim, Mizmure David	Psalm	تِهیلیم، میزموره داوید	مزامیر داوود
Gheshe Ora'f	Tyrannical	قِشِه عُرْف	مستبد
Da'rmunde	Helpless	درمونده	مستأصل
Ma'val, Khela	Restroom	مَوال، خِلا	مستراح
Mosel	Purgative	مُسل	مُسهل
Mizrah	East	میزراح	مشرق
Suzmun	Disaster	سوزمون	مصیبت
Mighdash, Bet ha'mighdash	Holy Jewish temple	میقداش، بت هَمیقداش	معبد مقدس
Nes	Miracle	نِس	معجزه
Ma'gha'd, Ma'gha't	Anus	معقد، معقت	معقد

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Dukun, Dekun	Shop, store	دوکون، دِکون	مغازه، دکان
Oodovadar, Ure	Arrogant	اودوادار، اوره	مغرور
Cheleshte khor	Parasite (person)	چِلِشته خور	مفت خور
Ghebura	Grave	قَبورا	مقبره
Ghodesh	Holly	قُدِش	مقدس
Chargha'd Chargha't ،	Veil, scarf	چارقد، چارقت	مقنعه، روسری
Agha molla, Amolla	Mollah	آقا ملا، آملا	مُلا
Hanef	A person puts himself/herself under a person's obligation for his/her favor	حانِف	مِنْتِ کِش
Khune	Home	خونه	منزل
Mu, Gis	Hair	مو، گیس	مو
Ole	Immigrant	عوله	مهاجر
Olia	Aliyah	عَلِیا	مهاجرت یهودیان به اسرائیل
Mehrie, Merie	Dowry	مِهْرِیَه، مَرِیَه	مهریه
Memun	Guest	مِمون	مهمان
Michere	He/She knows	میچِرِه	می فهمد
Ha'va's	Apetite	هَوَس	میل
Menesht	To wish	مِنِشت	میل داشتن

ن

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Namez	Inexpert	نامز	نابلد
Ye ma'h shemo	To be destroyed	یہ مَح شہ مو	نابود گردد
Pela'sht, Tame	Unclean	پلشت، طامع	ناپاک
Guel, Mashiyah	Messiah, Saviour	گوئل، ماشیح	ناجی
To la'b ra'fta'n, Sa'rgoza'sht keshida'n	To get upset, To suffer, To endour	تو لب رفتن، سرگذشت کشیدن	ناراحت شدن
Kal	Unripe	کال	نارس
Pasul	Non-kosher	پاسول	ناقص، غیر کاشر
Shivan ka'rda'n	To groan	شیون کردن	نالیدن
Zoleykha	A ridiculous nickname for woman	زلیخا	نام تمسخرآمیز برای زنان
Arel	Uncircumcised	عارل	نامختون
Ma'sa	Matzo	مصا	نان فطیر
Na'ghalus	Windpipe	نقالوس	نای، گلو
Nivua	Prophethood	نیووا	نبوت

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Na'fshere	Great grand child	نَفْشِرِه	نبیره
Geulah	Redemption	گِئولا	نجات
Tabide	Curl string	تاییده	نخ بهم پیچیده
Ka'sif	Unclean	کثیف	نجس
Nedava, Neder	Pledge	نِداوا، نِدر	نذر
Mishpat (Meshpat)	Prostitute	میشپاط (مِشپاط)	نشمه، روسپی
Yufna	Buttocks	یوفنا	نشیمنگاه
Has ve halila, Has ve shalom	No way	حاس وِ حالیا، حاس وِ شالم	نعدوبالله
Cherida'n	To look, To watch	چریدن	نگاه کردن
Becher	Look!	بچر	نگاه کن
Delvapa's	Agitated	دلواپس	نگران
Vaveila a'ge rast bashe,	Worry	واویلا اگه راست باشه (کنایه از دلواپسی)	نگرانی
Lubar, Na'meshta'n	Don't say	لو بار، نَمِشْتَن	نگو
Tefilla, Yeshua	Pray	تَفیلا، یِشوعا	نماز، مناجات، دعا، عبادت
Arvit, Ma'a'riv	Night prayer	عَرویت، مَعَریو	نماز شب
Sha'ha'rit	Morning prayer	شَحَریت	نماز صبح
Minha	Evening prayer	مینحا	نماز عصر
Ta'am, Dur az jenabi (Saving your presence)	Salt	طعام، دور از جنابی	نمک
Sukhta'k Endakhta'n	Don't play the victim here	سوختک انداختن	ننه من غریبم درآوردن

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Nuh, Nua'h	Novah	نوح، نوّح	نوح
Neve	Grand child	نِوہ	نوه
Assur	No	آسور	نہ
Zohr, Nahar	Lunch	ظہر، ناہار	نہار
Neder	Religious pledge, Vow	نِدر	نیت، نذر
Pik	Pinch	پیک	نیشگون
Sa'digh	Rightous one	صَدِیق	نیکوکار

و

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Va, Vu	Oh	وا، وو	وا
Vay	Oh God	وای	واحسرتا
Ma'mashut	Reality	مَماشوت	واقعیت
Ma'gifa	Cholera	مَگِیفا	وبا
Ha'st, Ha's	He/she is here	هَسْت، هَس	وجود دارد
Ga'njefe	Playing card	گَنجِفِه	ورق بازی
Horba, Kha'rab	Ruined	حُرْبَا، خراب	ویران

ه

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Pa'nela'k, Ta'p o tos	Simple-minded	پَنَلک، تپ و تَس	هالو
Ouva'ng, Khovin	Mortar	اووَنگ، خووین	هاون
Ma'ttana	Gift	مَتانا	هدیه
Ha'rja, Sura'kh sonbe	Everywhere	هرجا، سوراخ سنبه	هرجا
Echena'k, Eshna'k	Present company excluded	اِحَنک، اِشَنک	هرچه نیک، تورا در میان باشد، خطر دور از جان تو، لفظ احترام‌آمیز
Tora-khal	Present company excluded	توراخال	هرچه نیک، تورای هخال در میان باشد
Moft bashe golule joft bashe	Give him enough rope and he'll hang himself	مفت باشه گلوله جفت باشه	هرچی مفته خوبه
Sha'be Ekha	Never	شَب اِخا	هرگز
Da'riva'ri gofta'n	Hallucination	دری وری گفتن	هذیان
A's, Ha's	Is	اَس، هَس	هست
Hol, Ol	Push	هَل، اَل	هَل
Oulu	Peach	اولو	هلو

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Khak tu sa'ri (Irony), Jun juna'k ka'rda'n	Sexual intercourse	خاک تو سری (به طنز)، جون جونک کردن	هم آغوشی، سکس
Munes	Companion	مونس	همدم
Ha'msade	Neighbor	همساده	همسایه
Yeki nemun shi	Drop dead	یکی نمون شی	همه بمیرید
Endune	Watermelon	اندونه	هندوانه
Ta'yare	Airplane	طیاره	هواپیما
Shabe Alama, Ich va'gh	Never ever	شبِ آلاما، ایچ وق	هیچ وقت
Cheshm dama'n, Cheshm Pela'sht	Ogler	چشم دامن، چشم پلشت	هیز

ی

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Zakhar	Rememberance	زاخار	یادآوری
Pa'ta'k	Note	پتک	یادداشت
Ritim	Orphan	ریتیم	یتیم
Ya'khe	Collar	یخه	یقه
Panima'k panima'k	Gradually	پانیمک پانیمک	یواش یواش
Israel, Ben abri, Juhud	Jewish	ایسرائل، بن عبّری، جوہود	یہودی، کلیمی
Mizrahi	Oriental Jews	میزراحی	یہودیان مشرق زمین

غذایان Foods

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Abgusht	Meat broth	خوراک نخود - لوبیا - گوشت - چغندر یا گوجه فرنگی (دیزی)	آبگوشت
Ashe shole gha'la'mkar	A kind of pottage	سبزی - گوشت - حبوبات - پیاز - برنج	آشِ شله قلمکار
Ashe ka'shk	A kind of pottage	سبزی - کشک - حبوبات - پیاز - برنج	آشِ کشک
Ashe mast	A kind of pottage	سبزی - ماست - حبوبات - برنج	آشِ ماست (آشِ ماس)
Berenje sikh	Cooked rice	برنج پخته	برنج سیخ
Burani esfenag	Dish of spinach	اسفناج پخته - ماست	بورانی اسفناج
Posht mazu	Tenderloin	گوشت ماهیچه (پشت) بازو گاو و گوسفند)	پُشتِ مازو
Polo (Shole) sire za'rda'k	Traditional food for Saturday	خوراک شبات (هوپیج) ایرانی - لوبیا قرمز - برنج)	پلو (شله) سیرِ زردک

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Polo keshmesh	Rice dish	خوراک اعیانی همراه با خرما	پلو کشمش
Tas kabab	A kind of meat stew	تاس کباب	تاس کباب
Tokhme morghe sha'bati	Boiled egg	تخم مرغ پخته که در صبح شبات میل می‌شد.	تخم مرغ شباتی
Tudeli, gipa	Stuffed rumen	گیپا، تودلی	تودلی
Chelo abgushte gondi	Kind of broth soup	آبگوشت - نخود - پیاز - گندی (کوفته با آرد نخودچی)	چلو و آبگوشت گندی
Chelo ghorme sa'bzi	A kind of stew	گوشت - سبزی - لوبیا - لیموعمانی - برنج	چلو قرمه سبزی
Chelo na'rgesi	A kind of stew	خورش نرگسی	چلو نرگسی
Hala, Khala, Kha'lla	Challah	نان سفید مخصوص سفره شب شبات - یکی از هدایای کاهنان در ایران رسم بود که روز آدینه به کاهنان مستمند نان "حالا" می دادند. "حالا" در واقع رسم تقدیم بخشی از خمیر نان به کاهنان در زمان قدیم بود.	حالا (خالا)، خَلا
Ha'legh	Charoset	خوراکی ویژه شب پَسَح که مخلوطی از چند خشکبار است.	حَلَق
khara't, khey ra't, Kuku sa'bzi	A kind of omelette	کوکو سبزی	خارت، خیرت

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Khorake sha'bat	Dish for Shabbat	خوراک شبات	خوراک شباتی
Khoreshte tokhm, Ghelie tokhm	A kind of stew with egg	خوراک مخصوص - پسخ (سیب زمینی - پیاز - تخم مرغ)	خورشت تخم، قلیه تخم
Khoreshte mosa'ma bademjun	A kind of stew with eggplant	خورش بادنجان (گوشت - بادنجان سرخ شده - رب گوجه فرنگی)	خورشت مُسَمَا بادمجون
Da'm pokht	Rice with herbs	پلو سبزی	دَم پُخت
Da'mpukhta'k	Rice with herbs	کنه همراه سبزی، دم پخت	دَمپوختک
sirabi, Gipa	Tripe	گیپا	سیرابی
Shefte	Meatball	گوشت چرخ کرده	شِفته
Shefte ka'du	Meatball with zucchini	گوشت چرخ کرده - کدو	شِفته کدو
Shole	Pilaf	برنج - سبزی - شفته	شَله
Shole mash ba shefte	A kind of pilaf	برنج - ماش - گوشت چرخ کرده بصورت کوفته ریز	شَله ماش با شِفته
Shurba (Shurva)	Chorba (Shorba), a kind of pottage	گوشت - لپه - ماش - پیاز - برنج - سبزی	شوربا (شوروا)
Ghelie bademjun, Shefte bademjun	A kind of stew	گوشت چرخ کرده - پیازداغ - رب گوجه فرنگی - بادنجان	قلیه بادمجون، شفته بادمجون
Ka'bab barg	Kebab	کباب	کباب برگ

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ka'bab reyhun	Kebab (Koobideh)	کباب کوبیده - ریحان	کباب ریحون
Kotlet, Shami	Kotlet	(گوشت چرخ کرده - پیاز - سیب زمینی)	کتلت، شامی
Kode, Kufte	Dish for Shabbat	غذای شباتای شبیه حلیم	کُده، کوفته
Kente	Stuffed rumen	خوراک تودلی شامل برنج، لپه، زیره درون شکمبه گوسفند	کنته
Gondi	A kind of meatball	غذای شب شبات - شامی کباب - نوعی کوفته متشکل از آرد نخودچی، گوشت چرخ کرده، پیاز و هل که داخل آب مرغ پخته می شود.	گندی
Gondi berenji	A kind of meatball	گوشت چرخ کرده - برنج - سبزی	گندی برنجی
Gondi tove	A kind of Cutlet	گندی سرخ شده با روغن (گوشت چرخ کرده - هویج ایرانی (زردک) - آرد نخودچی - پیاز)	گندی تُوِه
Labdari	A kind of soup	برنج - سیب زمینی - هویج - مرغ	لابداری
Limura'k	Dried lime powder	لیمو خشک کوبیده، گرد لیمو	لیمورک
Mahiche seghulu	Chuck steak	گوشت ماهیچه روی کتف گاو	ماهیچه سه قلو
Nimru	Omlette	نیمرو	نیمرو

توضیحات

Supplementary Explanations

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Anusim	Anusim is a legal category of Jews in halakha who were forced to abandon Judaism against their will, typically while forcibly converted to another religion.	یهودی کہ بہ ظاہر تغییر مذہب دادہ و در باطن یهودی ماندہ است.	آنوسی
Atzeret, Shemini Atzeret	The eighth day of Sukkoth	روز ہشتم موعد، روز پایانی عید سایبان‌ها	آت زرت (شمینی عسرت)
Adonai	My Lord (God)	یکی از صفات پروردگار (بہ معنی آقای ما)	آدونای
Eretz Yisrael	Land of Israel	ارض موعود	ارتص ایسرائل
Aron ha ghodesh (ha-kodesh)	It is a cabinet in the synagogue for keeping Torah scrolls.	گنجینہ تورات در کنیسا	آرن ہقودش
A'rba peniyot ha'olam	Four quarters of the world	چہار گوشہ جہان	آربع پنیوت ہعولام

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Isreal	Twelve tribes of Isreal are devided in to three categories: Levi, Kohanim, Israel.	اسباط دوازده گانه قوم یهود به سه دسته تقسیم می شوند:	اسرائیل
Ashkenazi	Jews who lived in in Germany .century 9 th	لقب یهودیان آلمان در قرن نهم که بعدها کنایه از همه یهودیان اروپا شد.	اشکنازی
Haggadah	the story Telling of the Exodus from Egypt on the first two nights of Passover	افسانه، عنوان داستان های خیال انگیز و روایات افسانه آمیز ادبیات یهود است.	آگادا، هگادا
Citron (citrus medica)	This fruit is used Jews during by the holiday .Sukkot of	بالنگ، میوه ای که در ایام عید سایبان ها (سوکوت) استفاده می شود.	اترق
Ilanot	It is a Jewish holiday which is also called New Year of the Trees.	عید خشکبار و میوه چینان که همزمان با آغاز چرخش سالیانه زندگی درختان همراه است.	ایلانوت
Barukh da'yan ha emet	" Blessed is the Judge of Truth"	متبارک باد داور برحق، پناه بر خدا	باروخ دیان هامت
Berakhah	Blessing, A way counting Jews of	برکت، دعا، ثنا، سپاس	برآخا
Berakhah Gomel	A blessing recited upon individual salvation from danger	دعای رفع خطر، برگشتن از سفر و شفا از بیماری.	برآخا گومل

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Brit es-hagh (brit Yitzchak)	It is customary on the night before a ritual circumcision (Berit Mila) to read special passages from the Zohar.	رسم است شب قبل از انجام مراسم ختنه، یعنی شب هشتم، قسمت هایی از کتب مذهبی به ویژه زوهر قرائت می شود.	بریت اسحق
Ben A'bri	Jewish people (Ben = son)	اولاد و فرزندان یهودی (بن=ابن به معنی پسر)	بنِ عبری
Beheshtie	Jewish cemetery in Tehran	گورستان یهودیان در تهران، گورستان به معنی عام.	بهشتیه
Biur hames	To remove all chametz we own before Passover from home	خارج کردن حامص از منزل قبل از موعد پسخ.	بیعور حامص
Parasha	Torah portion, A weekly Torah portion is read during prayer services on Saturdays.	بخش هفتگی تورات که به ترتیب هر روز شنبه قرائت می شود.	پاراشا
Petiha't Hekhal (Petihat HaHechal)	The opening of the Hechal (place for keeping Torah scrolls)	باز کردن پرده جایگاه تورات.	پتیحت هخال
Pedi ya'ben (Pidyon haben)	Ceremony of redemption of the first-born son, it is attained by paying silver coins to a kohen	خرید نخست زاده از کهن.	پدی یبن (پیدیون هبن)

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلله ای	فارسی
Purim	Lots, It is a Jewish holiday which commemorates the saving of the Jewish people from annihilation at the hands of an official of the Achaemenid Empire named Haman, as it is recounted in the Book of Esther.	قرعه، سالروز دستور خشایارشا هخامنشی برای نجات یهودیان از فرمان قتل عام نخست وزیرش.	پوریم
Purimi	Purim is celebrated among Jews by exchanging gifts of food and drink.	هدیه پوریم	پوریمی
Pogrom	An organized massacre of Jewish people in Russia or eastern Europe in the late 19th and early 20th centuries.	کشتار دسته جمعی یهودیان - اصل لغت روسی است.	پوگروم
Terua	Truah (alarm sound) is the third type of sound made by the shofar blower, and involves nine rapid fire, or staccato, blows.	یکی از نواهای سه گانه شوفار (نه بار و با صدای شکسته و لرزش دار).	تروعا
Teghia (Tekia)	Tekiah is the first type of sound made by the shofar blower	یکی از نواهای سه گانه شوفار (صدای یکنواخت و بدون لرزش).	تقییا (تکیا)

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Tefilin (Tefillin)	Phylacteries are a set of small black leather boxes with leather straps containing scrolls of parchment inscribed with verses from the Torah. Tefillin are worn by adult (from age of 13) Jews during weekday morning prayers.	چهاربخش از تورات که در محفظه‌هایی کوچک گذارده می‌شود و مردان از سن سیزده سالگی به بعد به هنگام نیایش بامدادی به وسیله نوارهای چرمی به سر و دست چپ می‌بندند.	تَفیلین
Talmud	Talmud means "study", it is a record of rabbinical discussions pertaining to Jewish law, biblical interpretation, ethics, customs, and history (Mishna) that collected in 500 CE in Babylon and Jerusalem.	به معنی کسب دانش و تحصیل و مجموعه تفسیرها و تعبیرهای مباحث می‌شنا که در ابتدای قرن ششم میلادی در بابل و اورشلیم تدوین گردیده است.	تَلمود
Ta'na'kh	The Jewish Scriptures comprising the books of law (Torah), the prophets (Nevi'im), and collected writings (ketuvim).	کتاب مقدس متشکل از تورات، نوییم (کتاب پیامبران) و کتوییم (مکاتیب).	تَنخ

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Tura, Torah, Tora	Torah "Instrucion" is the compilation of the five books of the Hebrew Bible, namely the books of Bareshit (Genesis), Shemot (Exodus), Vayikra (Leviticus), Bamidbar (Numbers) and Devarim (Deuteronomy).	تورات مجموعه اسفار پنجگانه برشیت (پیدایش)، شموت (خروج)، ویقرا (لاویان)، بمیدبار (اعداد)، دواریم (تثنیه).	توراه، تورا، ترا
Tizku Leshanim Ra'bot	May you merit many years	سال های زیادی نصیب شما گردد.	تیزکو لشانیم ربوت
Tisha be-av	The ninth of Av (month), the day of mourning for the destruction of the First (by the Neo-Babylonian Empire) and Second (Roman Empire) Temples in Jerusalem.	روز نهم ماه آب و روز سوگواری به مناسبت ویرانی معبد نخست به دست بخت نصر بابلی و معبد دوم به دست تیتوس رومی.	تیشعا به او
Char piale	The four cups, Drinking four cups of wine during the Passover seder night.	به چهار بار نوشیدن شراب در شب عید پسخ. می گویند اگر آبی که این پیاله ها در آن شسته می شود را پشت در خانه کسی بریزند، اعضای آن خانه ویلان و سرگردان می شوند.	چهار پیاله
Hames	Chametz, Foods with leavening agents that are forbidden Passover.	خمیرترش و رآمده که خوردنش در عید پسخ ممنوع است.	حامص

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Hatati Aviti Pasha'ti	I have sinned, I have done wrong, I have transgressed.	گناه و خطا و جرم کردم، استغفرالله.	حاتاتی عاویتی پاشعتی
Hebra	A small group formed by members of a Jewish community for religious and charitable affairs	انجمن کلیمیان یک شهر	حبرا
Ha'nuka, Kha'nuka	Hanukkah is a Jewish festival commemorating the rededication of the Temple by the Maccabees after its desecration by the Seleucid empire.	عید گشایش به مناسبت گشایش بیت المقدس و آزادی اورشلیم از دست یونانیان در زمان مکابی‌ها.	حنوکا، خنوکا
Hanukkiah	Hanukkiah (Menorah), is a nine-branched candelabrum lit during Hanukkah.	شمعدان نه شاخه حنوکا	حنوکیا
Hol ha- mued	It refers to the intermediate days of Passover and Sukkot.	روزهای عادی اعیاد - روزهای مابین دو روز اول و دو روز آخر عید پسح و عید سوکا.	حول هموعد
Hika ka'rdan, Da'khia	The process of removing the sciatic nerve, blood vessels and forbidden fats from the meat.	گرفتن رگ و پی و پاک کردن گوشت.	حیکا کردن، دخیا

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Hilul (Chillul)	Desecration, Any action which causes G-d's Presence to be "removed" or less evident in this world is a form of Chillul Hashem.	توهین، بی حرمت ساختن، از جنبه تقدس به حال عادی درآوردن.	حیلول
Kha'tima Tova	"A good final sealing", The greeting said on Yom Kippur.	شادباش و آرزوی خوش پس از پایان روزه کیپور	ختیما طوا
Khupa (Hupa)	Chuppah is a canopy under which a Jewish couple stand during their wedding ceremony. It consists of a tallit, stretched over four poles, or sometimes manually held up by attendants to the ceremony.	سایبان عقد - یک طلیت (شال دعا) که چهارگوشه آن را بر چهارستون می‌آویزند و مراسم عقد زیر آن برگزار می‌شود.	خوپا (خوپا)
Da'vazda'h shevatim	Twelve tribes of Isreal	دوازده اسباط یهود	دوازده شباطیم
Dur a'z jenabi	Saving your presence, You are excepted	کنایه از هر چیز تیز، تند یا شور که جنبه خطر چشم زدن داشته باشد (نمک، میخ، سیخ، سوزن).	دور از جنابی
Divre Tora	"words of Torah", A short speech or talk based on the Torah portion	آموزش تورات، موعظه تورات	دیوره تورا

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Rosh hudesh, Rosh khodesh	Rosh chodesh is beginning of month, it is observed for either one or two days.	روز اول ماه که برخی مواقع دو روزه است.	رُش حوَدِش
Rosh ha'shana	Jewish New Year	عید سال نو عبری	رُش هَشانَا
Rimunim	Ornamental finials of Torah scroll	گلدسته‌های تزئینی روی تورات	ریمونیم
Zuha'r, Zoha'r	Zohar is a foundational book of Jewish mystical thought "Kabbalah", written by Rabbi Shimon bar Yochai	کتاب اساسی "کبالا" یا مکتب صوفی‌گری مذهبی نوشته ربی شیمعون بریوحای که تفسیر رمزآلود تورات است.	زوهر
Sara imeinu	Sarah our mother, The first matriarchs of Jews.	سارا مادر ما – نماد نجابت	سارا ایمنو
Sale bagh	It is custom that Jews go on a picnic in the nature or natural places the day after Passover.	روز بعد از موعِد نپسان که یهودیان به باغ و دشت و دمن می‌روند.	سالِ باغ
Sokhonot	Sochnut, The Jewish Agency for Israel	آژانس یهود، سازمان جلب مهاجر به اسرائیل	سُخُنوت
Seder	The Jewish ritual service for the first two nights of Passover.	مراسم شب عید پَسَح یا عید فطیر	سِدر

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Sefaradi	Sephardi, Expelled Jews from Spain (1492) and Portugal (1497) who settled in North Africa, Middle East and western Europe later.	جوامع یهودی رانده شده از اسپانیا (۱۴۹۲) و پرتغال (۱۴۹۷) که بعدها در شمال آفریقا، اسرائیل و ممالک غرب و ترکیه سکونت گزیدند.	سِفارادی
Selihuti	Selichot "forgiveness" prayers for forgiveness recited from the second day of the month of Elul till Yom Kippur, recited between midnight and dawn.	شب‌های قدر و بیداری برای خواندن تَفیلای سَلِیْحوت (نیایش بخشایش) از سحرگاه روز دوم ماه الول (ششمین ماه گاه‌نامه یهودی) تا شب قبل از کیپور.	سَلِیْحوتی
Sa'ndagh (Sa'ndogh)	"Kuvatter", The person who holds the baby for the mohel to perform the circumcision.	کسی که نوزاد ختنه شونده را در دامان می‌گیرد تا موهل او را ختنه کند.	صَنَدَاق (صَنَدُق)
Suka	Sukkah is a temporary shelter topped with branches and decorated with harvest or Judaic themes. It is used during Sukkot.	سایبان یا آلاچیق که سقف آن از شاخه درخت پوشیده شده باشد و در ایام عید سوکوت برپا می‌شود.	سوکا

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Sukot, Muede suka	Feast of Booths - A festival celebrated for eight days commemorating the temporary shelters used by the Jews during their wandering in the wilderness.	عید سایبان ها، یهودیان مدت هشت روز به یاد خروج از مصر و سایبان‌هایی که بنی‌اسرائیل در بیابان برپا کرده بودند، در سوکا می‌نشینند.	سوکوت، موعِدِ سوکا
Simha Tora	Simchat Torah "Rejoicing of the Torah", It is a celebration of the completion of the annual Torah reading. It follows immediately after the festival of Sukkot.	عید شادمانی تورات برای پایان یافتن دوره یک ساله قرائت تورات در روز نهم بعد از عید سوکا.	سیمحا تورا
Shavuot	Feast of Weeks, First Fruits, the revelation of the Ten Commandments to Moses.	عید هفته‌ها، نوبرانه‌ها، موعِدِ گُل، روز نزول تورات	شاعوت
Sha'bat, Sha'bbat	Saturday - The day of rest and holiness in Judaism.	شنبه - روز تعطیل مذهبی، ترک کار، استراحت و نیایش	شَبات
Sha'bat Na'ha'mu	"Shabbat of comforting", the Saturday following Tisha B'Av	شنبه بعد از نویی	شَبات نَحْمو

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Sha'be ekha (Noee)	Night of the destruction of the Holly Temple – The 9 th of Av – The book of lametations (prophecy of Jermiah) is read on the eve of Tisha b'av, starts with the word "Eichah" that means "how".	شبّی کہ بیت‌المقدس ویران گردید، نهم ماه او. در این شب کتاب ارمیا کہ با کلمہ اِخا (چگونه) شروع می شود، قرائت می شود. معنی مجازی: هرگز	شبِ اِخا (نوبی)
Sha'be sal	The last night of Passover that Jews can eat chametz.	آخرین شب موعّد پَسَح و به پایان رسیدن ممنوعیت هشت روزه خوردن حامص	شبِ سال
Sha'ddai	Almighty, One of the names of the God, it's written on the mezuzah.	نام خدا، یکی از صفات خداوند کہ روی مِزوزای درها نیز نوشته می شود.	شَدای
Shela'h goel	Send prophet or savior.	پیامبر یا ناجی را بفرست	شَلَح گوئل
Shoa	" catastrophe", Massacre of Jews in Europe by Nazi Germany.	فاجعه انهدام یهودیان به دست نازی_ها	شَوآ
Shevarim	One type of sound made with the shofar (three broken blows).	یکی از نواهای سه گانه شوفار (سه بار به طور کشیده و کوتاه)	شِواریم
Shufar	Shofar is a ritual musical instrument, made from the horn of a ram used on Rosh Hashana and Yom Kippur.	کرنا ساخته شده از شاخ قوچ در روز سال نو و کیپور در کنیساها نواخته می شود.	شوفار

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Shira	"Song" and "poetry", an expression used for wedding songs and joyous occasions.	غزل و ترانه، اصطلاحاً برای ترانه‌های عروسی و ایام شادی به کار گرفته می‌شود.	شیرا
Shir Ha-shirim	"Song of Songs" written by King Solomon.	"غزل غزل‌ها" نوشته حضرت سلیمان.	شیر هَشیریم
Sisit	"Tallit" is a fringed garment worn as a prayer shawl by Jews.	شال دعا برای مردان	صیصیت
Sion	Mount Zion, Syon, Sahyoun is a hill in Jerusalem that was conquered by King David from Jebusite (10 BC) and he established "City of David" there. The word Zion has additional spiritual meaning: Jerusalem and the nation of Israel.	صهیون، تپه محصوری در اورشلیم است که در سده دهم ق.م. به دست داوید پادشاه از یبوسیان به تصرف درآمد و بر آن شهر داوید برپاشد. در زبان انبیا نام صیون به مفهوم روحانی آن به‌عنوان لقبی برای اورشلیم و اسرائیل به‌کار رفته است.	صیون
A'reva	"Aravah" is a leafy branch of the willow tree. It is used in Sukkah ceremony.	به معنی شاخه‌های برگ درخت بید که در بستن سایبان سوکا از آن استفاده می‌شود. شب هفتم موعده سوکا یا شب احیا که بخش‌هایی از تورات و میشنا و زوهر را از اول تا به آخر می‌خوانند و به اتمام می‌رسانند.	عَرِوا
Ezra't nashim	The section of the synagogue reserved for women	جایگاه زنان در کنیسا، نزدیک در خروجی یا پشت پرده.	عِزْرَتِ ناشیم

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
A'sara	Minyan, 10 men required for communal prayer	مینیان، ده نفر مرد لازم برای اقامه نماز	عَسَارَا
A'gheda't Es-hagh	"The Binding of Isaac", Abraham bound Isaac to the altar to sacrifice him for God.	بستن دست و پای اسحق توسط ابراهیم به منظور قربانی کردن او در راه خدا.	عَقِدَتِ اسْحَق
A'lila't dam	"Blood libel", the accusation that Jews murdered Christians and used their blood for ritual purposes, especially for the baking of Passover matzos.	تہمت خونخواری و ریختن خون غیر یهودی در فطیر	عَلِیْلَتِ دَام
A'makegh	Amalek, Amalekites (a grandson of Esau) an ancient nation living near Canaan. They were the first nation to attack the Jewish people after the Exodus from Egypt.	نام قومی صحراگرد کہ بسیار قدبلند بودند. این قوم برای اولین بار به قوم یهود حمله بردند.	عَمَالِق
Omer, Umer	Mourning period - It consists of a verbal counting of each of the 49 days between Passover and Shavuot, this period is known as the omer.	دوران سوگواری، شمارش ایام بین عید پَسَح و شَاوَوَعوت (نزول تورات)	عومِر

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Gha'dish	Kaddish, " holy" -It is a hymn praising God that is recited during Jewish prayer services.	تقدیس، نماز ویژه در نیایش‌های ویژه به زبان آرامی که متن آن تسبیح حق است.	قدیش
Gheren gha'yemet	Jewish National Fund (Keren Kayemeth Le Israel) is an organization that develops and preserves Israel lands and forests.	سازمانی که برای نگهداری زمین‌ها و جنگل‌های کشور اسرائیل فعالیت و پول جمع آوری می‌کند.	قِرِن قِیْمِت
Gha'ria	Keriah – Jewish mourning custom of tearing one's garment at the funeral of a near relative.	جامه درانی، یکی از مراسم سوگواری یهودیان، دریدن جامه به هنگام فوت یکی از خویشاوندان درجه اول است.	قَرِیعا
Ghidush	Kiddush, prayer and blessing over wine, The marriage also known as Kiddushin, is the sanctification of a man and a woman in the moment of being together.	تقدیس (دعای شراب) عقد محرمیت بین دختر و پسر قبل از عقد رسمی.	قیدوش

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ka'para	Atonement - The ritual involves reciting prayers while swinging a live chicken (for women), hooster (for men) around one's head three times in the belief that this transfers one's sins to the chicken ahead of Yom Kippur, the chicken is then slaughtered and donated to the poor. Some Jews give tzedakah (charity).	کفارہ، طبق آداب و رسوم قدیمی قبل از یوم کیپور، خروسی (برای مرد) یا مرغی (برای زن) دور سر می گردانند و به قصد کفارہ گناہان قربانی می کردند. برخی نیز صدقا (صدقه) ای کہ مبین ندامت و کفارہ است، می دهند.	کپارا
Ka'shrut	Jewish religious laws concerning the suitability of food	حلال بودن خوراکی، قوانین شرعی برای مواد خوراکی	کشروت
Kol nidre	"All vows", A prayer sung in synagogues at the beginning of the eve of Yom Kippur.	نماز همه نذرہا کہ شب کیپور خوانده می شود.	کل نیدرہ
Kenisa (Ka'nise)	Synagogue	نیایشگاہ یهودیان	کنیسا (کنیسه)
Getto	Ghetto is an area of a city, where Jews live closely together and apart from other people.	محلہ محصور ویژه یهودیان	گتو

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ga'gal misraeem	Suffering great hardship, "Mitzrayim" means Egypt, sarcasm of the Israelites were enslaved in Egypt.	دردسر زیاد کشیدن، کنایه از بلاهایی که در مصر بر قوم بنی اسرائیل آمد.	گلگال میصراییم
Gemara	It is a collection of rabbinical analyses and commentaries on the Mishnah.	تفاسیر میشنا و گفتار حکمای یهود	گمارا
Lu Torae	A self-made language used by Jews which is not Hebrew.	زبان خودساخته و رایج بین یهودیان که زبان توراتی یا عبری نیست (نه تورایی).	لو تُرایی
Lulav	The lulav is a cluster of a palm branch, two boughs of willow, and three boughs of myrtle. Lulav with etrog (a citron fruit) used for Berakha during the Sukkoth festival service.	در عید سوکا برگ درخت خرما و شاخه مورد و شاخه بید را به یکدیگر وصل می کنند و به همراه اتروق (بالنگ) براخا می گویند. این سه گیاه را متفقا لولاو می نامند.	لولاو
Levi	Levi is the third son of Jacob, The tribe of Levi descended from him, they are respected a lot.	فرزند سوم حضرت یعقوب و نیای یو خود مادر موسی و هارون. اسلاف لوی بعد از اسلاف هارون (کهن ها) از احترام خاصی برخوردارند.	لوی

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Mezuzah	A mezuzah is a piece of parchment inscribed with specific verses of Torah, which Jews affix to the doorposts of their homes.	تکه پوستی که روی آن دو فصل تورات نوشته و در جلدی قرار داده شده است. یهودیان مزوزا را روی قائمه دست راست در اتاق یا در خانه نصب می کنند و علامت شناسایی خانه یهودی است.	مزوزا
Menora	Menorah is a candelabrum with seven branches used in the ancient temple in Jerusalem.	شمعدان هفت شاخه مقدس که نقش آن روی دیوار پیروزی بیت همیقداش دیده می شود.	منورا
Musaf	Musaph is the "additional service" recited on the sabbath and festivals.	نماز اضافی در روز شنبه و اعیاد	موصاف
Midrash	Midrash is study, commentaries and interpretations of Scripture	بررسی و پژوهش، شامل موعظه ها، تعبیر و حکایت های پندآمیز درباره موضوع های کتب مقدس یهود	میدراش
Mishkan	Tabernacle - Mishkan means "dwelling", a portable temple built after the exodus from Egypt by Israelites.	جایگاه، معبد سیاری که بنی اسرائیل پس از خروج از مصر در بیابان برپا کردند و به صورت خیمه بزرگی بود.	میشکان

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلّه ای	فارسی
Mishna	Mishnah means "teaching", it is the major written collection of the Jewish oral traditions that are known as the Oral Torah, it consists of six orders.	به معنی آموزش و مطالعه، مجموعه‌ای است متشکل از شش بخش حاوی تفسیرها و تعبیرهای احکام و قوانین تورات	میشنا
Mihve	Mikvah is a bath used for the purpose of ritual immersion in Judaism to achieve ritual purity.	حوض یا چشمه غسل محتوی آب کُر	میقوه
Minhagh	Minhag means custom, is an accepted tradition in different groups of Jews (Sephardic - Ashkenazi - Mizrahi)	رسوم و آداب رایج بین گروه‌های مختلف یهودی (اشکنازی - سفارادی - میزراحی)	مینهاق
Na'tila't yada'eem, Netila	Ritual hand washing, before and after eating bread, after sleeping	شستن دست قبل و بعد از خوردن غذا، پس از بیداری.	نطیلّت یادِیم
Neila	Neilah is the last prayer of Yom Kippur services.	نماز اختتام در یوم کیپور	نعیلا
Noee	The nine days of Av month - Mourning days	ایام سوگواری - نه روز در ماه عبری آو	نویی

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Va'sle Judi (ya'hudane – a'sa'li)	Jewish badge, a badge that Jews were ordered to wear to be distinguished from others.	یهودانه، عسلی، تکه پارچه ناهمرنگی که یهودیان مجبور بودند روی لباس خود بدوزند تا از غیر یهودیان قابل تفکیک باشند.	وصله جودی
Harun	Aaron, the elder brother of Moses and high priest	برادر بزرگ حضرت موسی و کاهن معبد	هارون، اَھْرُون
Ha'bdala, A'bdala	Havdalah "separation", this ritual marks the end of Shabbat or a holiday, which means the holy day is separated from the other days. It should be performed after nightfall.	دعای فرق گذاری بین روز شبات و عید و روز عادی که در پایان روز خوانده می شود.	هَبَدالا، هَوَدالا
Hekhal	“Palace”, the ark in a synagogue which holds the Torah scrolls.	جایگاه تورات در کنیسا	هَخَال
Ha'ftara	Haftarah is a part of the prophets' book that is read after the Torah reading on Shabbat and holiday.	بخشی از یکی از کتب انبیا که بعد از قرائت تورات در شبات خوانده می شود.	هَفْطارا
Ha'mosi, Hamusi	Hamotzi is the blessing over bread.	دعای برکت نان قبل از غذا	هَمُوسی
Yeghutiel	"Jekuthiel" is another name of Moses (named by his mother).	از اسامی حضرت موسی	یَقُوْتیَیل

فرهنگ لغات یهودیان تهران

Pronunciation	English	محلہ ای	فارسی
Ya'ldaye Tehran	Tehran Children – A group of Polish Jewish children (716 people) escaped from the Nazi German occupation of Poland. After years of vagrancy they were sent to Tehran, they stayed in Tehran camp for some months and then travelled to Palestine and arrived there on February 18, 1943.	بچه‌های تهران، یک گروه ۷۱۶ نفره بچه‌های یهودی لهستان هستند که با شروع تجاوز آلمان نازی به لهستان، کشور خود را ترک کردند و بعد از سه سال و نیم آوارگی در تاریخ ۱۸ فوریه ۱۹۴۳ وارد اسرائیل شدند. در این مسیر طولانی ترین توقف بچه‌ها در اردوگاهی در تهران بود و به همین دلیل به "بچه‌های تهران" موسوم شدند.	یلدای تهران
Yiddish	The language used by Jewish people in central and eastern Europe from 9th century. It was originally a German dialect with words from Hebrew.	زبان توده‌های یهودیان شرق اروپا که مبدا آن آلمان قرون وسطی است.	ییدیش

